

V Bruseli 5. mája 2026
(OR. en)

8874/26

ECOFIN 569
UEM 159
FIN 626
ECB
EIB

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie

Dátum doručenia: 4. mája 2026

Komu: Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: C(2026) 2647 final

Predmet: Oznámenie Komisie
Usmernenia pre členské štáty o operačných aspektoch súvisiacich so záverečnou fázou a s ukončením Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Delegáciám v prílohe zasielame dokument C(2026) 2647 final.

Príloha: C(2026) 2647 final

V Bruseli 30. 4. 2026
C(2026) 2647 final

Oznámenie Komisie

Usmernenia pre členské štáty o operačných aspektoch súvisiacich so záverečnou fázou a s ukončením Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

Oznámenie Komisie

Usmernenia pre členské štáty o operačných aspektoch súvisiacich so záverečnou fázou a s ukončením Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

1. VŠEOBECNÉ ZÁSADY

Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF) je dočasný nástroj navrhnutý v kontexte nepriaznivých účinkov krízy spôsobenej ochorením COVID-19 na podporu hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti Únie. Jeho cieľom je zvýšiť odolnosť, pripravenosť na krízy, adaptačnú kapacitu a rastový potenciál členských štátov tým, že sa im poskytne finančná podpora na vykonávanie reforiem a investícií stanovených v ich plánoch obnovy a odolnosti.

Nariadenie (EÚ) 2021/241¹, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, nadobudlo účinnosť vo februári 2021. Nariadenie bolo zmenené dvakrát, a to nariadením (EÚ) 2023/435², ktoré zahŕňa ciele plánu REPowerEU, a nariadením (EÚ) 2024/795³, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu (ďalej len „platforma STEP“). Dopĺňajú ho dve delegované nariadenia, ktorými sa stanovujú spoločné ukazovatele⁴ a metodika sledovania sociálnych výdavkov⁵.

Komisia vo svojom oznámení zo 4. júna 2025 s názvom „*NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*“⁶ pripomenula platný právny rámec a príslušné lehoty pre záverečnú fázu vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti. V nariadení o RRF sa stanovuje, že všetky míľniky a ciele týkajúce sa vykonávania reforiem a investícií musia byť dokončené do 31. augusta 2026⁷.

V tomto usmernení sa členské štáty informujú o záverečných krokoch vo vykonávaní programu do konca roka 2026 a o uplatniteľných postupoch a povinnostiach po roku 2026. Pripomína sa v nich regulačný rámec a uvádzajú sa dodatočné informácie o tom, ako Komisia plánuje sfunkčniť kľúčové aspekty ukončenia nástroja. Objasňuje sa v nich aj zachovanie povinnosti členských štátov, pokiaľ ide o monitorovanie, kontrolu, audit a uchovávanie údajov po roku

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti.

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu („platforma STEP“) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241.

⁴ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2106 z 28. septembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, stanovením spoločných ukazovateľov a podrobných prvkov hodnotiacej tabuľky obnovy a odolnosti.

⁵ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2021/2105 z 28. septembra 2021, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti, vymedzením metodiky vykazovania sociálnych výdavkov.

⁶ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade: *NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*, COM(2025) 310 final/2.

⁷ Články 18 a 20 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a článok 2 ods. 4 príslušných vykonávacích rozhodnutí Rady a v prípade úverovej podpory článok 3 ods. 4 príslušných vykonávacích rozhodnutí Rady.

2026, a stanovujú sa v nich konečné dátumy pre povinnosti podávania správ súvisiace s Mechanizmom na podporu obnovy a odolnosti.

Cieľom týchto usmernení je pomôcť vnútroštátnym orgánom pri uplatňovaní nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Právomoc záväzne vykladať právo Únie má len Súdny dvor Európskej únie.

2. PRÍPRAVA NA UKONČENIE

2.1. Zmeny plánov obnovy a odolnosti

S cieľom zabezpečiť riadne vykonávanie plánov obnovy a odolnosti Komisia odporučila všetkým členským štátom, aby do konca roka 2025⁸ vykonali potrebné zmeny svojich plánov obnovy a odolnosti. Všetky členské štáty buď pristúpili k vykonaniu takýchto zmien alebo ich práve vykonávajú.

V priebehu roka 2026 môžu objektívne okolnosti stále spôsobiť, že určité míľniky a ciele sa už nebudú dať dosiahnuť, a preto podľa článku 21 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti môžu členské štáty predložiť Komisii odôvodnenú žiadosť, aby predložila návrh na zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady. Možnosť takýchto revízií v roku 2026 je však obmedzená lehotami na vykonávanie stanovenými v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ako aj praktickými aspektmi.

Keďže míľniky a ciele sa musia splniť do 31. augusta 2026, Rada nemá priestor na prijatie zmien plánov obnovy a odolnosti po 31. auguste 2026. Už len prijatie pred 31. augustom 2026 by Komisii okrem toho umožnilo posúdiť žiadosti o platbu predložené na základe takýchto revidovaných vykonávacích rozhodnutí Rady a včas prijať súvisiace rozhodnutie o platbe na vyplatenie do 31. decembra 2026, ako sa stanovuje v článku 24 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti.

2.2. Predkladanie žiadostí o zmeny plánu obnovy a odolnosti

Aby Komisia mohla posúdiť všetky žiadosti o zmeny plánu obnovy a odolnosti a príslušných vykonávacích rozhodnutí Rady v súlade s harmonogramom uvedeným v oddiele 2.1, očakáva sa, že členské štáty predložia svoje prípadné návrhy na zmeny vykonávacích rozhodnutí Rady najneskôr do 31. mája 2026.

V prípade akejkoľvek žiadosti o zmenu predloženej po tomto dátume sa Komisia nemôže zaviazat', že svoje posúdenie dokončí včas na to, aby mohla Rada revidované rozhodnutie prijať do 31. augusta 2026.

⁸ COM(2025) 310, časť 3.1.

3. VYBAVOVANIE ŽIADOSTÍ O ZÁVEREČNÚ PLATBU, POZASTAVENIE A ZRUŠENIE PLATIEB

3.1. Právny rámec

Podľa článku 20 ods. 5 písm. d) nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa všetky míľniky a ciele musia splniť do 31. augusta 2026. Pri posudzovaní žiadostí o platbu nemožno zohľadniť žiadne opatrenia na zabezpečenie uspokojivého plnenia míľnikov a cieľov, ktoré členské štáty prijali po uvedenom dátume.

Komisia posúdi uspokojivé plnenie míľnikov a cieľov uvedených v žiadostiach o záverečnú platbu na základe *Rámca na posudzovanie míľnikov a cieľov podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti* uverejneného 21. februára 2023⁹.

Všetky žiadosti o platbu vrátane vyhlásení riadiaceho subjektu, súhrnov vykonaných auditov a všetkých podporných dôkazov potrebných na ich posúdenie sa musia predložiť Komisii do 30. septembra 2026. Táto lehota je v súlade s platnými dohodami o financovaní a dohodami o úvere¹⁰. V náležitých prípadoch by sa vo vyhlásení riadiaceho subjektu malo uviesť, či je ukončenie len čiastočné, a v odôvodnení by sa mali následne uviesť všetky obmedzenia, odchýlky alebo nedokončené prvky.

Všetky platby zo strany Komisie sa musia vykonať do 31. decembra 2026¹¹.

3.2. Harmonogram predkladania dôkazov a spracovania žiadostí o záverečnú platbu

V súlade so zavedenými procesmi a postupmi na spracúvanie žiadostí o platbu v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa na posúdenie žiadostí o platbu do konca roka 2026 bude uplatňovať tento (orientačný) harmonogram a lehoty.

Po predložení žiadostí o platbu do 30. septembra 2026 bude mať Komisia podľa článku 24 ods. 3 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti dva mesiace na to, aby poskytla predbežné posúdenie uspokojivého splnenia príslušných míľnikov a cieľov. Zámerom Komisie je poskytnúť takéto predbežné posúdenia Hospodárskemu a finančnému výboru do 20. novembra 2026. Komisia berie na vedomie zámer Hospodárskeho a finančného výboru poskytnúť svoje stanovisko do 8. decembra 2026 (v prípade všetkých predbežných posúdení vydaných do 20. novembra 2026), aby Komisia mohla prijať svoje rozhodnutia, ktorými sa povolia platby do 18. decembra 2026, a aby sa príslušné platby uskutočnili do 31. decembra 2026¹².

⁹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti: dva roky vykonávania – Jedinečný nástroj a ústredný prvok zelenej a digitálnej transformácie EÚ [COM(2023) 99, príloha I].

¹⁰ Článok 6 dohôd o financovaní v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a článok 7 dohôd o úvere v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

¹¹ Článok 24 ods. 1 a odôvodnenie 53 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, pozri tiež článok 3 ods. 9 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19, a výnimky uvedené v ňom.

¹² V súlade s článkom 24 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a článkom 3 ods. 9 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020.

Počas posudzovania môže Komisia stále požiadať o doplňujúce informácie a/alebo vykonávať kontroly a kontroly na mieste, ako sa predpokladá v článku 6 ods. 4 dohôd o financovaní a článku 7 ods. 4 dohôd o úvere. Ak sa tým ohrozí poskytnutie predbežného posúdenia Hospodárskemu a finančnému výboru do 20. novembra 2026, nemá však v úmysle prerušiť obdobie posudzovania, dokým členské štáty nepredložia dodatočné alebo opravené dokumenty.

Ako sa uvádza v oznámení Komisie zo 4. júna 2025 s názvom „*NextGenerationEU – Cesta do roku 2026*“, členské štáty sa dôrazne vyzývajú, aby plánovali dopredu a zabezpečili čo najskoršie a včasné predloženie úplných a spoľahlivých dôkazov s cieľom uľahčiť posúdenie a predísť zrušeniu viazanosti finančných prostriedkov. Keďže počas obdobia posudzovania bude veľmi málo času na výmenu informácií medzi útvarmi Komisie a orgánmi členských štátov, dôkazy by sa mali útvarom Komisie neformálne poskytnúť hneď, ako budú k dispozícii, a to ešte pred formálnym predložením žiadostí o záverečnú platbu. Je to dôležité najmä v prípade míľnikov a cieľov, ktoré sa posudzujú prostredníctvom výberu vzoriek, kde na overenie uspokojivého plnenia je často potrebných niekoľko výmen informácií medzi orgánmi členských štátov a útvarmi Komisie.

3.3. Pozastavenia platieb a nesplnenie míľnikov a cieľov

V nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa stanovuje, že všetky míľniky a ciele sa musia dokončiť do 31. augusta 2026. Toto má vplyv na míľniky a ciele, ktorých sa týkajú rozhodnutia o pozastavení platieb.

a) Do 31. augusta 2026

Pokiaľ ide o ktorékoľvek míľniky alebo ciele, v prípade ktorých je platba pozastavená, dotknutý členský štát musí v záujme zrušenia pozastavenia a vyplatenia pozastavenej sumy prijať podľa článku 24 ods. 8 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti všetky potrebné nápravné opatrenia do šiestich mesiacov od rozhodnutia o pozastavení, a v každom prípade najneskôr do 31. augusta 2026 (pozri oddiel 3.1).

V prípadoch, keď je rozhodnutie o pozastavení stále účinné k 31. augustu 2026, dotknuté členské štáty by mali do 30. septembra 2026 predložiť všetky relevantné dôkazy o tom, že do 31. augusta 2026 prijali potrebné opatrenia na zabezpečenie uspokojivého splnenia príslušných míľnikov a cieľov.

b) Po 31. auguste 2026

Nariadenie o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti neumožňuje na účely kladného posúdenia zväžiť opatrenia prijaté po 31. auguste 2026. V dôsledku toho začatie postupu pozastavenia platieb opísaného v článku 24 ods. 6 a 8 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, ktorého cieľom je poskytnúť členským štátom čas na prijatie potrebných opatrení na zabezpečenie uspokojivého splnenia príslušného(-ých) míľnika(-ov) alebo cieľa(-ov) v lehote šiestich mesiacov, už po tomto dátume nie je relevantné. Ak sa preto niektorý

míľník alebo cieľ posúdi tak, že nebol uspokojivo splnený po 31. auguste 2026, Komisia nezačne postup pozastavenia platieb.

Namiesto toho začne postup zníženia stanovený v článku 24 ods. 8 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, čo môže viesť k proporčnému zníženiu finančného príspevku, a v príslušných prípadoch úveru. V súlade s rámcom pre zníženia a vymáhania v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti stanoveným v prílohe IV k oznámeniu Komisie o usmerneniach k plánom obnovy a odolnosti¹³ Komisia vypočíta dotknutú sumu v súlade s metodikou stanovenou v prílohe II k svojmu oznámeniu z 21. februára 2023¹⁴, ktorá sa používa na výpočet pozastavení platieb.

Komisia bude preto členský štát informovať, že predbežne považuje príslušný míľník alebo cieľ za neuspokojivo splnený, pričom členský štát bude mať dva mesiace na predloženie svojich pripomienok pred tým, ako Komisia prijme svoje konečné posúdenie. Súbežne so začatím postupu zníženia Komisia pristúpi k prijatiu vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa povolí vyplatenie akejkoľvek zostávajúcej sumy na základe posúdenia zostávajúcich míľníkov a cieľov ako uspokojivo splnených (pozri predchádzajúci oddiel).

Ak sa pripomienkami členského štátu predbežné posúdenie Komisie nezmení, Komisia prijme rozhodnutie o znížení finančného príspevku alebo úveru.

Ak pripomienky členského štátu majú za následok, že Komisia úplne alebo čiastočne prehodnotí svoje posúdenie, vykonanie platby príslušnej sumy sa bude analogicky riadiť postupom uvedeným v predchádzajúcom oddiele. Komisia v potrebnom rozsahu využije možnosť stanovenú v odôvodnení 53 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a v článku 3 ods. 9 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020 s cieľom zabezpečiť, aby sa platby členským štátom mohli uskutočniť.

3.4. Postup pri zrušení opatrení v prípade predtým splnených míľníkov a cieľov

V súlade s článkom 24 ods. 3 druhou vetou nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti *„[u]spokojivé splnenie míľníkov a cieľov predpokladá, že dotknutý členský štát nezrušil opatrenia týkajúce sa predtým uspokojivo splnených míľníkov a cieľov.“* Komisia vysvetlila uplatňovanie tohto ustanovenia v rámci pre zrušenie míľníkov a cieľov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prijatom 19. septembra 2023¹⁵.

Keďže zrušenia sú neoddeliteľne spojené s posúdením žiadostí o platbu, Komisia zabezpečí, aby sa každé zrušenie zo strany členského štátu riešilo – buď zo strany dotknutého členského štátu alebo Komisie – v čase záverečnej platby.

Ak sa Komisia po 31. auguste 2026 domnieva, že došlo k zrušeniu, začne postup zníženia podľa článku 24 ods. 8 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, aby sa

¹³ C(2024) 4618.

¹⁴ COM(2023) 99, príloha II.

¹⁵ Správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti: napredovanie, COM(2023) 545, príloha II.

rozpočet Únie dostal do rovnakej pozície, ako keby sa zrušený míľnik alebo cieľ nikdy nepovažoval za uspokojivo splnený. V súlade s rámcom pre zrušenie míľnikov a cieľov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti¹⁶ Komisia vypočíta dotknutú sumu v súlade s metodikou na stanovenie pozastavenia platieb uvedenou v prílohe II k svojmu oznámeniu z 21. februára 2023¹⁷.

Súbežne so začatím postupu zníženia Komisia pristúpi k prijatiu vykonávacieho rozhodnutia, ktorým sa povolí vyplatenie akejkoľvek zostávajúcej sumy na základe posúdenia míľnikov a cieľov ako uspokojivo splnených. Preto sa suma dotknutá zrušením odpočíta od rozhodnutia o záverečnej platbe a môže sa týkať až celej sumy, ktorá je predmetom rozhodnutia o platbe.

Členský štát bude mať na predloženie svojich pripomienok dva mesiace. Pripomienky členského štátu by mali byť preukázať, že nedošlo k žiadnemu zrušeniu, alebo že prijal potrebné opatrenia na zabezpečenie opätovného uspokojivého splnenia príslušného míľnika alebo cieľa. Keďže zrušenia sú viazané na platby, zohľadnia sa opatrenia prijaté členským štátom do dátumu, do ktorého sa na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie platba povoľuje.

Ak pripomienky členského štátu spôsobia, že Komisia (čiastočne) prehodnotí svoje posúdenie o zrušení míľnika alebo cieľa, Komisia na základe toho prijme rozhodnutie o povolení vyplatenia časti alebo celej zostávajúcej sumy platby. Komisia v potrebnom rozsahu využije možnosť stanovenú v odôvodnení 53 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a v článku 3 ods. 9 nariadenia Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020 s cieľom zabezpečiť, aby sa platby členským štátom mohli uskutočniť.

Komisia prijme príslušné rozhodnutie o znížení vtedy, ak trvá na tom, že došlo k zrušeniu jedného alebo viacerých míľnikov a cieľov v čase, keď sa na základe vykonávacieho rozhodnutia Komisie platba povolila alebo keď sa oznámilo, že zrušenie má vplyv na celú sumu platby.

V tejto súvislosti by členské štáty mali aktívne monitorovať riziko zrušenia v roku 2026, aby sa predišlo zrušeniam, ktoré by mali vplyv na posúdenie žiadostí o záverečnú platbu.

Komisia bude od roku 2027 aj naďalej každoročne v rámci európskeho semestra monitorovať vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny vrátane odporúčaní, na ktoré sa reaguje opatreniami v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

3.5. Záverečné vyhlásenia riadiaceho subjektu a záverečné súhrny auditov

V článku 22 ods. 2 písm. c) nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa stanovuje, že k žiadosti o platbu sa musí priložiť vyhlásenie riadiaceho subjektu a súhrn auditov. V súlade s konečnou lehotou na predloženie žiadostí o platbu sú preto členské štáty

¹⁶ COM(2023) 545, príloha II.

¹⁷ COM(2023) 99, príloha II.

povinné predložiť konečné vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrny auditov, ktoré sa priložia k ich žiadosti o záverečnú platbu do 30. septembra 2026.

Členské štáty sa vyzývajú, aby pri plánovaní vnútroštátnych auditov v roku 2026 zohľadnili počet míľnikov a cieľov, ktoré sa majú zahrnúť do žiadosti o záverečnú platbu, aby zabezpečili primerané pokrytie auditu a poskytli včasné uistenie na podporu konečného vyhlásenia riadiaceho subjektu.

Po predložení vyhlásení riadiaceho subjektu alebo súhrnov auditov priložených k žiadosti o záverečnú platbu sa neočakávajú žiadne iné vyhlásenia riadiaceho subjektu ani súhrny auditov. Ako sa však uvádza v oddiele 6, naďalej zostávajú v platnosti povinnosti členských štátov pokračovať v kontrolách a auditoch a oznamovať ich výsledky, ako aj nezrovnalosti (podozrenia z nich) v súlade s článkom 22 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Okrem toho sa od členských štátov vyžaduje, aby útvarami Komisie oznámili aj všetky výsledky *ex post* týkajúce sa míľnikov a cieľov, ku ktorým sa dospelo po predložení žiadosti o záverečnú platbu a po záverečnej platbe.

4. FINANČNÉ RIADENIE PRI UKONČENÍ

4.1. Včasné zúčtovanie predbežného financovania

Ak členský štát získal predbežné financovanie podľa článkov 13 alebo 21d nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti, zodpovedajúca suma predbežného financovania sa pomerne odpočíta od následných platieb finančného príspevku a úverov na základe vyplatennej sumy. S cieľom zúčtovať predbežné financovanie skôr môžu členské štáty požiadať o odpočítanie ďalších súm od žiadostí o platbu. Zúčtovací mechanizmus je stanovený v článku 5 dohody o financovaní a článku 6 dohody o úvere.

Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa všetky prostriedky predbežného financovania zo všetkých dostupných zdrojov finančných prostriedkov [t. j. pochádzajúcich z nástroja NextGenerationEU, obchodovania s kvótami formou aukcie zo systému obchodovania s emisiami (ďalej len „ETS“) a z prevodov z pobrexítovskej adaptačnej rezervy (BAR)] plne zúčtovali do 31. decembra 2026. Podľa dohôd o financovaní budú sumy nezúčtované do uvedeného dátumu predmetom vymáhania. Podľa dohôd o úvere sa sumy nezúčtované do uvedeného dátumu stanú okamžite splatnými a Komisia ich môže vymáhať tak, že ich členskému štátu započíta voči akejkoľvek pohľadávke splatnej v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti alebo iného programu EÚ.

S cieľom zmierniť takúto potrebu vymáhania sa členské štáty vyzývajú, aby pred predložením žiadosti o záverečnú platbu požiadali o zúčtovanie celej neuhradenej sumy predbežného financovania. Takýmto včasným zúčtovaním sa pre členské štáty aj Komisiu zjednoduší finančné ukončenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, zníži sa administratívna zložitosť v konečnej kľúčovej fáze vykonávania a zmiernia sa riziká spojené s potenciálnym vymáhaním alebo predčasným splatením. Vo všeobecnosti sa ním prispieva k správne-

finančnému riadeniu tým, že pri ukončení sa lepšie zosúladí vyplácanie prostriedkov a potreby financovania. Minimalizoval by sa ním aj vplyv na vnútroštátne rozpočty, keďže by sa odstránila potreba vymáhania nezúčtovaného rozdielu po skončení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

4.2. Konečné zrušenia viazanosti z dôvodu nedostatočného plnenia na konci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

V prípade finančných príspevkov aj úverov sa viazanosť akejkoľvek nevyužitej sumy príspevku EÚ v rámci dohôd o financovaní a o úvere pridelených členskému štátu zruší po splnení všetkých príslušných právnych a platobných záväzkov. Takéto zrušenie viazanosti si nevyžaduje zmenu dohôd o financovaní a o úvere. Proces zrušenia viazanosti závisí od toho, v prípade ktorého z troch zdrojov financovania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti dôjde k zrušeniu viazanosti.

Konkrétne:

1. V prípade finančných príspevkov a úverov v rámci nástroja NextGenerationEU Komisia zruší viazanosť akejkoľvek sumy pridelených konkrétnemu členskému štátu, ktorá nebola vyplatená do 31. decembra 2026, s výhradou akýchkoľvek zostávajúcich záväzkov alebo postupov s možným finančným vplyvom.
2. V prípade finančných prostriedkov presunutých z pobrexitovej adaptačnej rezervy (BAR) Komisia zruší viazanosť akejkoľvek sumy pridelených konkrétnemu členskému štátu, ktorá nebola vyplatená do 31. decembra 2026, s výhradou akýchkoľvek zostávajúcich záväzkov alebo postupov s možným finančným vplyvom.
3. V prípade finančných prostriedkov získaných obchodovaním s kvótami formou aukcie zo systému obchodovania s emisiami („ETS“) Komisia zruší viazanosť akejkoľvek sumy pridelených konkrétnemu členskému štátu, ktorá nebola vyplatená do 31. decembra 2026, s výhradou akýchkoľvek zostávajúcich záväzkov alebo postupov s možným finančným vplyvom.

5. POVINNOSTI PODÁVANIA SPRÁV

Hoci sa v nariadení o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti stanovuje dátum ukončenia vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v nariadení ani v dvoch delegovaných nariadeniach sa nestanovujú dátumy ukončenia požiadaviek na podávanie správ. S cieľom minimalizovať administratívnu prácu súvisiacu so zberom údajov a zároveň zabezpečiť potrebnú transparentnosť a dostupnosť údajov pre hodnotenie *ex post* Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti Komisia očakáva, že členské štáty budú podávať správy po roku 2026 len vo veľmi obmedzenom počte situácií, ako sa uvádza v nasledujúcich oddieloch.

5.1. Záverečné polročné správy o míľnikoch a cieľoch

V súlade s článkom 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2106 sa správy o pokroku dosiahnutom pri plnení plánov obnovy a odolnosti členských štátov podávajú každý rok najneskôr 30. apríla a 15. októbra. Keďže sa míľniky a ciele musia splniť do 31. augusta 2026 a žiadosti o záverečnú platbu sa musia predložiť do 30. septembra 2026, Komisia už bude disponovať názorom členského štátu na pokrok dosiahnutý pri plnení všetkých míľnikov a cieľov uvedených v plánoch obnovy a odolnosti. Podávanie správ k 15. októbru 2026 by preto bolo nadbytočné. Posledné kolo podávania správ sa preto uskutoční do 30. apríla 2026.

5.2. Záverečné polročné správy o spoločných ukazovateľoch

V súlade s článkom 29 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a článkom 2 delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) 2021/2106 sú členské štáty povinné podávať správy o spoločných ukazovateľoch dvakrát ročne, a to do 28. februára a 31. augusta.

Vzhľadom na význam spoločných ukazovateľov ako dôležitých ukazovateľov výstupov a výsledkov, oneskorenia pri zbere údajov a potrebu zbierať najlepšie dostupné údaje na hodnotenie *ex post*, ktoré sa má uskutočniť do 31. decembra 2028, musia členské štáty v roku 2027 dvakrát podať správu o spoločných ukazovateľoch a vo februári 2028 predložiť záverečnú správu o spoločných ukazovateľoch. V rámci záverečného kola podávania správ musia členské štáty skonsolidovať všetky predtým odhadované hodnoty. Ak to nie je možné, členské štáty musia poskytnúť konečný odhad a vysvetlenie použitej metodiky.

5.3. Záverečná správa o 100 konečných prijímateľoch, ktorí dostávajú najvyššiu sumu finančných prostriedkov

V súlade s článkom 25a nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sú členské štáty povinné dvakrát ročne podávať správy o 100 konečných prijímateľoch, ktorí dostávajú v rámci plánov obnovy a odolnosti najvyššiu sumu finančných prostriedkov. V súlade s usmernením Komisie musia všetky členské štáty aktualizovať údaje uverejnené na svojich vnútroštátnych portáloch aspoň dvakrát ročne a vyzývajú sa, aby tieto aktualizované údaje poskytli Komisii v rovnakom čase ako polročné správy v apríli a októbri.

S cieľom zohľadniť oneskorenia v dostupnosti údajov a poskytnúť informácie o konečnom použití finančných prostriedkov musia členské štáty pokračovať v aktualizácii svojich vnútroštátnych portálov dvakrát ročne a v apríli 2028 poskytnúť Komisii poslednú polročnú aktualizáciu údajov o konečných prijímateľoch.

Podľa článku 25a ods. 4 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti musia členské štáty okrem toho zachovať vnútroštátne portály aspoň do 31. decembra 2028 a zároveň plniť svoju povinnosť odstrániť všetky osobné údaje zo zverejneného súboru údajov do dvoch rokov od skončenia rozpočtového roka, v ktorom sa finančné prostriedky vyplatili príslušným konečným prijímateľom.

5.4. Pokračujúce podávanie správ o výdavkoch na opatrenia v oblasti klímy

V súlade so závermi Rady o zelených dlhopisoch Next Generation EU 7817/21¹⁸ Komisia financuje časť vyplatených finančných prostriedkov z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti prostriedkami získanými zo zelených dlhopisov Next Generation EU, pri čom sa opiera o spoľahlivý a dôveryhodný rámec, ktorý zahŕňa aj požiadavku týkajúcu sa využívania získaných finančných prostriedkov. V článku 7 dohody o financovaní a článku 8 dohody o úvere sa preto od členských štátov, ktoré predkladajú žiadosť o platbu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, vyžaduje, aby podávali správy o kumulatívnych výdavkoch vynaložených na reformy a investície s pozitívnym klimatickým ukazovateľom, ktoré tvoria základ pre podávanie správ Komisii o využívaní finančných prostriedkov získaných zo zelených dlhopisov. Vykonávanie niektorých z týchto opatrení na vnútroštátnej úrovni môže pokračovať aj po roku 2026. Členské štáty by preto mali naďalej podávať správy o kumulatívnych výdavkoch na reformy a investície s klimatickým ukazovateľom, dokým vykazované sumy nebudú zodpovedať odhadovaným nákladom na konkrétne opatrenie alebo čiastkové opatrenie, ktorému bol priradený pozitívny klimatický ukazovateľ, alebo sa neočakávajú žiadne ďalšie výdavky, resp. do 31. decembra 2031, podľa toho, čo nastane skôr. Takéto podávanie správ by sa malo uskutočňovať aspoň dvakrát ročne (do konca júna a do konca decembra). Ak nenastanú žiadne zmeny alebo ak sa výdavky na opatrenie dočerpajú a neočakávajú sa žiadne dodatočné výdavky, malo by sa to takisto oznámiť. Komisia bude na tento účel naďalej poskytovať nástroj na podávanie správ.

6. KONTROLA, AUDIT A ÚCHOVÁVANIE ÚDAJOV PO ROKU 2026

V dohodách o financovaní a dohodách o úvere podpísaných medzi Komisiou a členskými štátmi na účely vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti sa od členských štátov vyžaduje, aby prijali určité opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie.¹⁹ Tieto povinnosti zahŕňajú kontroly *ex ante* a *ex post* a audity, ako aj povinnosť viesť záznamy a podávať správy. V súlade s článkom 22 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti môžu členské štáty využívať svoje bežné vnútroštátne systémy rozpočtového riadenia.

Povinnosť členských štátov chrániť finančné záujmy Únie sa vzťahuje na opatrenia podporované z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti bez ohľadu na načasovanie akýchkoľvek platieb Únie členským štátom, ako aj na obdobie po roku 2026.

Komisia pripomína, že ustanovenia nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa vzťahujú len na tie reformy a investície, ktoré sú zahrnuté do príslušných vykonávacích rozhodnutí Rady. Komisia ďalej pripomína, že ustanovenia nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa vzťahujú na všetky náklady, ktoré vznikli pri vykonávaní konkrétneho opatrenia v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zahrnutého do

¹⁸ Závery Rady o zelených dlhopisoch nástroja Next Generation EU – schválenie (2021), 7817/21.

¹⁹ Článok 11 ods. 1 dohody o financovaní a článok 20 ods. 1 dohody o úvere.

vykonávacích rozhodnutí Rady, pričom to, čo bolo pôvodne odhadnuté alebo zahrnuté do rozpočtu, nie je pre toto určenie relevantné.

6.1. Pokračujúce vnútroštátne kontroly a audity

Povinnosti vyplývajúce z dohôd o financovaní a prípadne z dohôd o úvere podpísaných medzi Komisiou a členskými štátmi nemajú konečný dátum. Pokiaľ ide o vnútroštátne kontroly a audity po roku 2026, Komisia zdôrazňuje najmä tieto povinnosti:

Členské štáty musia v súlade s hlavnými požiadavkami 3 a 4 dohôd o financovaní a úvere zabezpečiť **vhodné opatrenia a postupy na zabezpečenie plnenia míľnikov a cieľov**, ako aj presnosť vykazovaných informácií vrátane kontrol *ex ante* a *ex post* aj auditov. Hoci sa všetky kontroly *ex ante* musia uskutočniť pred predložením žiadosti o platbu, pokiaľ kontrola *ex post* týkajúca sa plnenia míľnikov a cieľov nie je dokončená predložením žiadosti o platbu, členské štáty sa vyzývajú, aby ju dokončili do záverečnej platby a najneskôr do 1. štvrtého roka 2027. Členské štáty sa vyzývajú, aby tieto výsledky poskytli Komisii hneď, ako budú k dispozícii.

Členské štáty musia v súlade s článkom 22 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti²⁰ a hlavnými požiadavkami 1 a 2 zabezpečiť účinné a efektívne **kontroly ex ante na ochranu finančných záujmov Únie**. Takéto kontroly *ex ante* zahŕňajú kontroly pred uskutočnením akýchkoľvek platieb súvisiacich s opatreniami členských štátov v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (t. j. platby dodávateľom, konečným prijímateľom atď.). Povinnosť pokračovať v týchto kontrolách *ex ante* trvá dovtedy, kým členský štát neuhradí všetky takéto platby, a to aj vtedy, ak sa takéto platby môžu uskutočniť po roku 2026. V osobitných prípadoch finančných nástrojov, subvenčných schém a kapitálových injekcií, v súvislosti s ktorými členské štáty podpísali právne dohody v súlade s požiadavkami vykonávacieho rozhodnutia Rady vrátane ustanovení týkajúcich sa ochrany finančných záujmov Únie, sa od členských štátov očakáva, že zabezpečia, aby sa tieto opatrenia vykonávali v súlade s uvedenými príslušnými právnymi dohodami a akýmikoľvek záväzkami v oblasti kontroly a auditu, ktoré z nich vyplývajú.

Okrem kontrol *ex ante* musia členské štáty v súlade s článkom 22 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti a hlavnými požiadavkami 1, 2 a 5 naďalej vykonávať **kontroly ex post a primerané a nezávislé audity s cieľom zabezpečiť ochranu finančných záujmov Únie**. Takéto kontroly *ex post* a audity zahŕňajú kontroly a audity uskutočnené po vykonaní akýchkoľvek platieb v súvislosti s opatreniami v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti členským štátom, a týkajú sa najmä prevencie, odhaľovania a nápravy podvodov, korupcie a konfliktov záujmov, ako aj dvojitého financovania. Členské štáty musia vykonávať takéto kontroly *ex post* a audity, kým si nesplnia svoje záväzky. Od členských štátov sa takisto očakáva, že do plánovania príslušných vnútroštátnych orgánov zahrnú kontroly *ex post* a audity na ochranu finančných záujmov Únie až do vtedy, kým sa

²⁰ V článku 22 ods. 1 nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti sa stanovuje, že „členské štáty pri vykonávaní mechanizmu ako prijímatelia alebo subjekty požičiavajúce si finančné prostriedky v rámci mechanizmu prijímú všetky primerané opatrenia na ochranu finančných záujmov Únie a na zabezpečenie toho, aby využívanie finančných prostriedkov v súvislosti s opatreniami podporovanými mechanizmom bolo v súlade s uplatniteľným právom Únie a vnútroštátnym právom, najmä pokiaľ ide o predchádzanie podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu.“

neuskutočnia všetky platby, ktoré súvisia s opatreniami v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zo strany členských štátov a nepodrobia sa takýmto kontrolám a auditom, všeobecne na základe rizika. Kontroly a audity založené na riziku by sa mali zameriavať na konkrétne vysokorizikové témy (t. j. konflikt záujmov, podvody, korupcia, dvojité financovanie) alebo konkrétne prípady vyznačujúce sa vysokým rizikom. Za bežných podmienok sa očakáva, že to bude mať za následok plánované kontroly *ex post* a audity, ktoré sa uskutočnia v roku 2027, potenciálne v roku 2028.

Okrem plánovanej činnosti zameranej na kontroly *ex post* a audity musia členské štáty naďalej reagovať na správy o nezrovnalostiach, najmä v súvislosti s podvodmi, korupciou a konfliktom záujmov, a kedykoľvek v budúcnosti pokračovať vo vyšetrowaní takýchto prípadov súvisiacich s opatreniami v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

Členské štáty musia v súlade s hlavnou požiadavkou 2 naďalej prijímať vhodné opatrenia na vymáhanie finančných prostriedkov, ktoré boli spreneverené.

Ako sa uvádza v oddiele 3.5, po predložení žiadosti o záverečnú platbu sa neočakávajú žiadne ďalšie vyhlásenia riadiaceho subjektu ani súhrny auditov. Od členských štátov sa napriek tomu vyžaduje, aby Komisii predložili výsledky svojich kontrol a auditov hneď, ako budú k dispozícii prostredníctvom platformy EUSEND²¹, pokiaľ Komisia neoznámí inak. Komisia môže vykonať audity s cieľom skontrolovať, či členské štáty uvedené povinnosti naďalej plnia.

Komisia posúdila, či je každý vnútroštátny kontrolný systém primeraný v súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti. Hoci členské štáty nie sú povinné zachovať po roku 2026 presné štruktúry, ktoré Komisia posúdila a ktoré sa používali počas vykonávania Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti v rokoch 2021 až 2026, musia zabezpečiť primeranosť zavedených štruktúr v súlade so svojimi príslušnými požiadavkami a funkciami. Rozhodnutie o štruktúrach, ktoré sa majú zachovať po roku 2026, prináleží členským štátom, pričom sa zohľadňuje napríklad intenzita kontrol, ktoré sa majú vykonávať, a aspekty nákladovej efektívnosti. Od členských štátov sa očakáva, že budú Komisiu informovať o akýchkoľvek zmenách jednotného kontaktného miesta v súlade s článkom 14 dohody o financovaní a hlavnou požiadavkou 1. Očakáva sa, že toto jednotné kontaktné miesto bude koordinovať reakciu na všetky žiadosti Komisie, Európskej prokuratúry, úradu OLAF, Európskeho dvora audítorov alebo iných príslušných orgánov, ako aj opatrenia nadväzujúce na ne.

6.2. Uchovávanie informácií a prístup k nim

Vo viacerých ustanoveniach sa od členských štátov vyžaduje, aby uchovávali údaje týkajúce sa opatrení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktoré sú naďalej relevantné aj po 31. decembri 2026, a zabezpečili k nim prístup. Konkrétne:

²¹ EU SEND je webová platforma na výmenu informácií, ktorá zabezpečuje bezpečný prenos dokumentov medzi Komisiou a externými zainteresovanými stranami.

- V článku 11 ods. 1 písm. c) dohody o financovaní a článku 20 ods. 1 písm. c) dohody o úvere sa od členských štátov vyžaduje, aby zhromažďovali údaje o finančných prijímateľoch, dodávateľoch, subdodávateľoch a konečných užívateľoch výhod a zabezpečovali prístup k týmto údajom.
- V článku 11 ods. 1 písm. d) dohody o financovaní a v článku 20 ods. 1 písm. d) dohody o úvere sa od členských štátov vyžaduje, aby viedli záznamy v súlade s článkom 133 nariadenia o rozpočtových pravidlách²².
- V článku 12 ods. 2 dohody o financovaní a článku 21 ods. 2 dohody o úvere sa stanovujú ďalšie požiadavky na uchovávanie a poskytovanie primeraných doplňujúcich dokumentov, ktorými sa preukazuje, že plán obnovy a odolnosti bol riadne vykonaný, že jeho vykonávanie je v súlade s povinnosťami uvedenými v dohode o financovaní a dohode o úvere a že míľniky a ciele uvedené vo vykonávacom rozhodnutí Rady boli uspokojivo splnené.

Podľa článku 133 nariadenia o rozpočtových pravidlách (prepracované znenie) a článku 12 dohody o financovaní a článku 21 dohody o úvere by sa údaje mali uchovávať počas piatich rokov od dátumu záverečnej platby. S cieľom zabezpečiť konzistentný prístup Komisia vyzýva všetky členské štáty, aby zabezpečili uchovávanie a dostupnosť údajov aspoň do 31. decembra 2031. Okrem toho sa podľa článku 133 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa takéto údaje, záznamy a dokumenty, ktoré sa týkajú auditov, odvolaní, sporov, presadzovania nárokov súvisiacich s právnymi záväzkami, alebo ktoré sa týkajú vyšetrovaní vykonávaných úradom OLAF, uchovávajú dovtedy, kým sa takéto audity, odvolania, spory, presadzovanie nárokov alebo vyšetrovania neuzavrú. Na požiadanie v rámci auditov, kontrol alebo vyšetrovaní by sa tieto údaje mali poskytnúť Komisii, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (OLAF), Európskemu dvoru audítorov a Európskej prokuratúre (EPPO).

6.3. Pokračujúce kontroly, audity a vyšetrovania EÚ

Podľa podmienok dohôd o financovaní a dohôd o úvere²³ bude Komisia naďalej uplatňovať svoje práva týkajúce sa realizácie overovaní, preskúmaní, kontrol a auditov, pokiaľ ide o vykonávanie plánov obnovy a odolnosti až počas piatich rokov po záverečnej platbe.

Tieto kontrolné činnosti sa týkajú predložených informácií a poskytnutého odôvodnenia o uspokojivom plnení míľnikov a cieľov; predchádzania podvodom, korupcii a konfliktom záujmov, ktoré majú vplyv na finančné záujmy Únie, ich odhaľovania a nápravy vrátane uplatňovania článku 11 dohody o financovaní; a uplatňovania článku 4 ods. 2 dohody o financovaní v súvislosti s dvojitém financovaním. Okrem toho môžu úrad OLAF, Európska prokuratúra a Európsky dvor audítorov podľa článku 12 ods. 3 dohody o financovaní a článku 21 ods. 3 dohody o úvere uplatňovať svoje príslušné práva.

²² Článok 133 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2024/2509 z 23. septembra 2024 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (prepracované znenie) (Ú. v. EÚ L, 26.9.2024, s. 1), ktorým sa nahrádza článok 132 predchádzajúceho znenia nariadenia o rozpočtových pravidlách.

²³ Článok 12 dohody o financovaní a článok 21 dohody o úvere.

Okrem požiadavky uchovávať údaje, záznamy a dokumenty a poskytovať k nim prístup (oddiel 6.1) sú členské štáty povinné spolupracovať pri uvedených overeniach, preskúmaniach, kontrolách, auditoch a vyšetrovaniach. Členské štáty preto poskytnú úradníkom Komisie, úradu OLAF, Európskeho dvora audítorov a prípadne Európskej prokuratúry prístup do vonkajších a vnútorných priestorov, kde sa uskutočnili investície a reformy financované v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, a podobné povinnosti uložia všetkým konečným prijímateľom vyplatených finančných prostriedkov. Od členských štátov sa vyžaduje, aby určili jednotné kontaktné miesto (pozri oddiel 6.1) alebo iné špecializované kontaktné miesto na poskytovanie odpovedí na otázky alebo uľahčenie kontaktu v súvislosti s uvedenými overeniami, preskúmaniami, kontrolami, auditmi a vyšetrovaniami po roku 2026.

Komisia bude naďalej monitorovať svoje odporúčania z auditu vydané po 31. decembri 2026, ako aj odporúčania vydané pred týmto dátumom, ktoré zatiaľ neboli splnené. Komisia bude naďalej uplatňovať svoje právo zapojiť sa do vymáhania finančných prostriedkov v prípadoch stanovených v rámci „zníženia a vymáhania v rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti“²⁴. Komisia v prípade potreby zabezpečí účinné vykonávanie finančných odporúčaní úradu OLAF.

6.4. Pokračujúce postupy oznamovania (podozrení z) nezrovnalostí

Hoci členské štáty musia v súčasnosti oznamovať nezrovnalosti (podozrenia z nich) Komisii prostredníctvom vyhlásení riadiaceho subjektu a zhrnutí auditov, ktoré sú priložené k žiadostiam o platbu, po žiadosti o záverečnú platbu sa nebudú predkladať žiadne vyhlásenia riadiaceho subjektu. Preto, a s cieľom zabezpečiť, aby sa nezrovnalosti (podozrenia z nich) naďalej oznamovali aj po podaní žiadosti o záverečnú platbu, Komisia vyzýva členské štáty, aby na tento účel používali systém riadenia nezrovnalostí (IMS). Okrem toho sa členské štáty vyzývajú, aby všetky takéto prípady nahlásili aj GR ECFIN prostredníctvom platformy „EU Send“²⁵.

Členské štáty sú okrem toho v súlade s ustanoveniami nariadenia č. 883/2013 o úrade OLAF²⁶ povinné zachovať primerané postupy na zabezpečenie toho, aby sa možné prípady podvodu, korupcie alebo akýchkoľvek iných protiprávných činov poškodzujúcich finančné záujmy Únie oznamovali úradu OLAF na účely vyšetrovania²⁷. Po predložení záverečného vyhlásenia riadiaceho subjektu a súhrnu auditov sa preto takéto prípady musia stále bezodkladne a v stanovenej lehote oznamovať úradu OLAF. Vzhľadom na článok 325 ZFEÚ a podľa článku 8 ods. 3 nariadenia o úrade OLAF sú totiž členské štáty povinné, pokiaľ im v tom nebráni vnútroštátne právo, bezodkladne zaslať úradu OLAF na jeho žiadosť alebo z vlastnej iniciatívy

²⁴ Oznámenie Komisie C/2024/4990 – Usmernenie k plánom obnovy a odolnosti, príloha IV.

²⁵ GR ECFIN vytvorí pre každý členský štát osobitný kanál na používanie tejto platformy na účely oznamovania prípadov podozrenia z podvodu.

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999.

²⁷ Správy na účely vyšetrovania by sa mali zasielať jednotnému kontaktnému miestu úradu OLAF e-mailom (OLAF-FMB-SPE@ec.europa.eu).

všetky informácie, dokumenty alebo údaje, ktoré považujú za relevantné pre boj proti podvodom, korupcii alebo akýmkoľvek iným protiprávnym činom poškodzujúcim finančné záujmy Európskej únie.

Okrem toho majú členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci s Európskou prokuratúrou, povinnosť oznamovať podozrenia z trestnej činnosti Európskej prokuratúre v súlade s článkom 24 ods. 1 nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939²⁸. Oznamovanie akéhokoľvek konania, ktoré môže predstavovať trestný čin patriaci do právomoci Európskej prokuratúry, by sa malo uskutočňovať prostredníctvom špecializovanej IT platformy Európskej prokuratúry.

Keď sa členské štáty o takýchto informáciách dozvedia, musia v súlade s článkom 36 ods. 8 nariadenia o rozpočtových pravidlách poskytnúť informácie o skutočnostiach a zisteniach odhalených v súvislosti s konečnými rozsudkami alebo konečnými správnyimi rozhodnutiami s odkazom na dôvody stanovené v článku 138 ods. 1 písm. c) bode iv) a písm. d) nariadenia o rozpočtových pravidlách. Komisia vyzýva členské štáty, aby na tento účel využívali systém riadenia nezrovnalostí (IMS).

²⁸ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry.